Overzicht van de verdeling van het variabele deel van de rijksbijdrage over verschillende studenttypen.

- Tijdens de begrotingsbehandeling van het Ministerie van OCW in november 2018 is de motie Tielen ingediend waarbij de regering verzocht wordt "*een overzicht te geven van de verdeling van alle OCW-rijksmiddelen (onderwijs en onderzoek, eerste en tweede geldstroom) over de verschillende studenttypen, zowel voor de totale studentpopulatie als de ratio per student per jaar voor de jaren 2014 tot en met 2019 en dit overzicht tevens compleet te maken met de aanvullingen uit de derde geldstroom, ook over de verschillende studenttypen, en de Kamer hierover voor de zomer van 2019 te informeren*".
- Middels deze notitie wordt invulling gegeven aan de motie. Hierbij worden wel drie kanttekeningen gemaakt:
  - Een groot deel van de middelen voor HO-instellingen wordt niet verdeeld op basis van studenten, maar wordt verdeeld via vaste bedragen. Voor dit vaste deel van de middelen kan het gevraagde overzicht niet gemaakt worden. Dit geldt voor de gehele tweede en derde geldstroom en de vaste bedragen binnen de eerste geldstroom. Het overzicht kan wel gemaakt worden voor het variabele deel van de eerste geldstroom, te weten de studentgebonden financiering in het onderwijsdeel van wo en hbo, de gradencomponent in het onderzoekdeel van wo en de component inschrijvingen en graden in het deel ondersteuning geneeskundig onderwijs en onderzoek wo (werkplaatsfunctie).
  - De motie spreekt over een indeling van opleidingen in alfa, beta en gamma. OCW kent deze indeling formeel niet, maar werkt met een indeling in tien Croho-onderdelen (bijvoorbeeld economie, techniek, gezondheidszorg…). Voor het overzicht is ervoor gekozen om ieder Croho-onderdeel <u>grofweg</u> toe te wijzen aan een van de categorieën alfa, bèta of gamma. Daar wordt ook de categorie medisch aan toegevoegd.
  - De motie vraagt naar een overzicht voor de jaren 2014 tot en met 2019. De benodigde diplomagegevens voor het jaar 2019 zijn nog niet beschikbaar. Bovendien is de omvang van de rijksbijdrage voor het jaar 2019 nog niet definitief. Om die reden is gekozen voor een overzicht voor de jaren 2014 tot en met 2018. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de t-2 systematiek in de bekostiging. De middelen voor bijvoorbeeld het jaar 2014 worden verdeeld op basis van gegevens over inschrijvingen en graden van 1 oktober 2012. In dit overzicht wordt gekeken naar de verdeling van de middelen in de periode 2014 tot en met 2018 op basis van gegevens over inschrijving en graden in de periode 1 oktober 2012 tot en met 1 oktober 2016.
- De analyse is als volgt opgebouwd:
  - Tabel 1: het aandeel bekostigde inschrijvingen en graden (totaal) voor de bekostigingsjaren 2014 tot en met 2018, uitgesplitst naar categorie (alfa, bèta, gamma en medisch) en bekostigingstarief (laag, hoog, top).
  - Tabel 2: het budget voor de bekostigingsjaren 2014 tot en met 2018, uitgesplitst naar categorie. In deze tabellen zijn de bekostigde aantallen gecorrigeerd voor het bekostigingstarief (laag, hoog en top).
  - Tabel 3: het aandeel van iedere groep in het beschikbare budget, uitgesplitst naar categorie en bekostigingstarief. Hierdoor wordt zichtbaar welk deel van het budget van het variabele deel van de eerste geldstroom naar welke groep gaat.

  Deze tabellensets zijn achtereenvolgens gemaakt voor het wo en het hbo. De budgetten in het wo zijn een optelsom van de variabele delen uit het onderwijsdeel wo (studentgebonden financiering, deel dat verdeeld wordt op basis van inschrijvingen en graden), onderzoekdeel wo (gradencomponent, 15% van het totale onderzoekdeel) en component graden en inschrijvingen van het werkplaatsbudget wo (35% van het totale werkplaatsbudget). Voor het hbo betreft het budget het variabele deel uit het onderwijsdeel hbo (studentgebonden financiering).
- Toelichting werkplaatsbudget: van het deel ondersteuning geneeskundig onderwijs en onderzoek (werkplaatsbudget) wordt een vast percentage van 21% verdeeld over alle bekostigde inschrijvingen voor de opleidingen geneeskunde (bachelor en master), geneeskunde – klinisch onderzoeker (master) en arts – klinisch onderzoeker (master). Tevens wordt een vast percentage van 14% verdeeld over alle bekostigde <u>master</u>graden van deze opleidingen.
- De Croho-onderdelen worden als volgt toegewezen aan alfa, bèta, gamma en medisch:
  - Economie → gamma.
  - Gedrag en maatschappij → gamma.
  - Gezondheidszorg → medisch.
  - Landbouw en natuurlijke omgeving → bèta.
  - Natuur → bèta (kent alleen wo-opleidingen).
  - Onderwijs → alfa (met uitzondering van lerarenopleidingen biologie, natuur-, schei- en wiskunde → bèta).
  - Recht → gamma.

- Sectoroverstijgend → zeer divers Croho-onderdeel, voor 1/3-1/3-1/3 naar alfa, bèta en gamma.
- Taal en cultuur → alfa.
- Techniek → bèta.

Wo.

Tabel 1.

Bekostigde inschrijvingen en graden		*Bekostigingsjaar*					
Categorie	*Tarief*	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*groei*
Alfa	Laag	26.181	24.351	23.434	23.719	23.774	-9%
	Hoog	3.267	3.568	3.481	3.596	3.993	22%
	Top	0	0	0	0	0	
		29.448	27.919	26.915	27.314	27.767	-6%
Bèta	Laag	6	23	371	512	658	10289%
	Hoog	53.303	56.385	58.743	63.216	65.307	23%
	Top	2.144	2.056	1.870	1.872	1.912	-11%
		55.453	58.464	60.984	65.599	67.877	22%
Gamma	Laag	103.550	101.097	103.016	103.817	104.460	1%
	Hoog	1.649	1.994	1.951	2.105	2.592	57%
	Top	0	0	0	0	0	
		105.199	103.091	104.967	105.921	107.052	2%
Medisch	Laag	0	0	0	0	0	
	Hoog	9.774	10.240	10.457	10.330	10.383	6%
	Top	23.569	24.109	24.570	24.750	24.248	3%
		33.343	34.349	35.027	35.080	34.631	4%
Totaal		223.444	223.823	227.893	233.915	237.326	6%

Tabel 2 (**x € 1 mln.**).

Verdeling variabel budget 1e geldstroom	*Bekostigingsjaar*					
Categorie	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*groei*
Alfa	€ 142	€ 137	€ 135	€ 145	€ 171	20%
Bèta	€ 371	€ 396	€ 417	€ 468	€ 573	54%
Gamma	€ 486	€ 488	€ 506	€ 534	€ 631	30%
Medisch	€ 561	€ 582	€ 604	€ 623	€ 690	23%
Totaal	€ 1.561	€ 1.603	€ 1.661	€ 1.769	€ 2.066	32%

	Bekostigingsjaar					
Variabel budget bestaat uit:	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*groei*
Onderwijsdeel - studentgebonden financiering	€ 1.099	€ 1.138	€ 1.181	€ 1.281	€ 1.571	43%
Onderzoekdeel - gradencomponent	€ 276	€ 279	€ 283	€ 288	€ 295	7%
Werkplaatsbudget - graden en inschrijvingen	€ 186	€ 186	€ 197	€ 201	€ 199	7%

Tabel 3.

Verdeling variabel budget 1e geldstroom	*Bekostigingsjaar*					
Categorie	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*groei*
Alfa	9%	9%	8%	8%	8%	-9%
Bèta	24%	25%	25%	26%	28%	17%
Gamma	31%	30%	30%	30%	31%	-2%
Medisch	36%	36%	36%	35%	33%	-7%

<u>Opmerking:</u>

- De procentueel forse groei in verschillende categorieën (o.a. alfa hoog, bèta laag en gamma hoog) wordt vooral veroorzaakt door de groei in Croho-onderdeel sectoroverstijgend dat voor 1/3 is toegewezen aan de categorie alfa, bèta en gamma. De absolute stijging in dit Croho-onderdeel is niet heel fors, maar omdat het om kleine aantallen gaat, is de procentuele stijging al snel fors.
- De relatief grote stijging van het budget voor studentgebonden financiering tussen 2017 en 2018 wordt verklaard door toevoeging van middelen studievoorschot, middelen voor compensatie gederfde inkomsten halvering collegegeld en het terugzetten in de studentgebonden financiering van de middelen afkomstig van de prestatieafspraken.

Hbo.

Tabel 1.

Bekostigde inschrijvingen en graden		*Bekostigingsjaar*					
Categorie	*Tarief*	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*groei*
Alfa	Laag	46.978	45.317	44.147	40.875	39.780	-15%
	Hoog	23.852	22.700	22.818	22.458	22.787	-4%
	Top	0	0	0	0	0	
Totaal alfa		70.830	68.017	66.966	63.333	62.567	-12%
Bèta	Laag	14	24	30	25	19	36%
	Hoog	76.062	77.503	80.735	84.786	89.293	17%
	Top	0	0	0	0	0	
Totaal bèta		76.076	77.527	80.766	84.811	89.312	17%
Gamma	Laag	186.311	180.445	179.289	173.914	172.850	-7%
	Hoog	20.921	23.660	24.239	23.628	23.337	12%
	Top	0	0	0	0	0	
Totaal gamma		207.232	204.105	203.529	197.542	196.187	-5%
Medisch	Laag	32.924	36.360	36.173	36.778	38.116	16%
	Hoog	6.111	4.980	4.925	4.842	4.666	-24%
	Top	3.087	3.067	3.173	3.216	3.461	12%
Totaal medisch		42.122	44.407	44.271	44.836	46.243	10%
Totaal		396.261	394.056	395.531	390.523	394.310	0%

Tabel 2 (x € 1 mln.).

Verdeling variabel budget 1e geldstroom	*Bekostigingsjaar*					
Categorie	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*groei*
Alfa	€ 396	€ 393	€ 385	€ 383	€ 426	7%
Bèta	€ 498	€ 525	€ 543	€ 597	€ 706	42%
Gamma	€ 1.089	€ 1.114	€ 1.104	€ 1.122	€ 1.252	15%
Medisch	€ 232	€ 250	€ 248	€ 263	€ 304	31%
Totaal	€ 2.215	€ 2.283	€ 2.280	€ 2.365	€ 2.687	21%

	Bekostigingsjaar					
Variabel budget bestaat uit:	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*groei*
Onderwijsdeel - studentgebonden financiering	€ 2.215	€ 2.283	€ 2.280	€ 2.365	€ 2.687	21%

Tabel 3.

Verdeling variabel budget 1e geldstroom	*Bekostigingsjaar*					
Categorie	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*groei*
Alfa	18%	17%	17%	16%	16%	-11%
Bèta	22%	23%	24%	25%	26%	17%
Gamma	49%	49%	48%	47%	47%	-5%
Medisch	10%	11%	11%	11%	11%	8%